

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

KORT VERSLAG VAN DE 71e HOOFDBESTUURSVERGADERING
OP ZATERDAG 10 EN ZONDAG 11 JUNI 1933
IN KRASNAPOLSKY TE AMSTERDAM.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen 70e H. B. vergadering.
3. Ingekomen stukken.
4. Benoeming van een lid van het D. B. wegens bedanken van den Heer Becker om gezondheidsredenen.
- 4a. Rapport van de Commissie ter Bestudeering van het Tand-technikersvraagstuk.
5. Eind-Rapport van de Commissie ter voorbereiding van Tand-heelkundige hulpverschaffing aan den Middenstand.
6. Voorstel Bindend Besluit.
7. Voorstellen van den Voorzitter der O. en E. Commissie.
8. Mededeelingen over de wijzigingen in den gemeentelijken schooltandartsendienst te Amsterdam.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Voorzitter Ch. F. L. Nord.

Aanwezig volgens presentielijst: Nord, Salomons, Spöorenberg, van Hasselt, Margadant, Edel, Rengers, van der Molen, Sindorff, Brugman, Smith, Henry, Oddens, Rozendaal, van den Hoorn, Holthaus, Rodermond, Paerl, Berkenbosch Berends, Parmet en de jur. adviseur Mr. Nord Thomson.

Te 5.15 u. opent Voorzitter Nord de vergadering en heet allen welkom, in het bijzonder coll. Sindorff, p.v.-afgevaardigde van de nieuwe afdeeling Limburg en voegt daaraan zijn beste wenschen toe voor den

bloei dier afdeling. In het kort memoreert hij het belangrijkste dat het D. B. heeft verricht o.a. contact tot stand gebracht tusschen C. Z. C. en de Huisartsen-commissie uit de Mij. v. Gen.; bespreking met G. G. D. Amsterdam inzake nazorg schooltandheelkunde met belofte een vertegenwoordiger aan te wijzen in de daarvoor in te stellen commissie; en bespreking inzake oprichting eener Landelijke Vereeniging voor Preventieve Tandheelkunde (op de wijze als de Ver. tot bestr. der t.b.c.) op initiatief van Prof. Heringa in het bestuur waarvan de Mij. een vertegenwoordiger zal aanwijzen.

2. *Notulen.*

Naar aanleiding van een vraag geeft de Voorzitter verslag van besprekingen van het D. B. met den Mil. Gen. Dienst inzake wijziging contract, waarin de Mij. niet gekend was. De Inspecteur der M. G. D. heeft toegezegd geen verdere maatregelen te zullen nemen zonder de Mij. daarin te kennen. Onofficieel kan men daarbij beter adviezen verstrekken, dan de Mij. officieel te laten optreden, wat wellicht ten koste van de belangen der mil. collega's zou gaan. Het bestuur der Mil. Tandartsen Ver. doet niets zonder het H. B.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. *Ingekomen stukken.*

a. *Afschrift verslag 1932 T. v. T.*

b. *Ie aflevering der Acta Veterinaria der Mij. v. Diergen.*, die daarvoor dank betuigd is.

c. *Brief van 3 Mei 1933 der Afd. Utrecht* in zake behandeling der destijds ingediende motie. Het D. B. antwoordde op 11 Mei met een brief die voorgelezen wordt. Eén der afgevaardigden zegt, dat Utrecht nog steeds in het onzekere is, waarom de motie-Utrecht voor kennisgeving werd aangenomen.

De Voorzitter verklaart, dat op een vorige vergadering, geen andere afdeling de meening van Utrecht deelde, dat het stuk aan de afdelingen gezonden zóó niet te behandelen was. Laat de afgevaardigde in zijn afdeling meedeelen, dat deze wijze van formuleeren niet de methode is om een of ander aan het H. B. duidelijk te maken,

want nu werkt het fnuikend. De H. B.-leden zijn geen ambtenaren, maar met werk overladen collega's. Doen zij het werk slecht, dan moet men anderen zoeken, die het beter doen.

Het blijkt, dat de aanwezigen het met de uiteenzetting van den voorzitter volkomen eens zijn.

Ingekomen stukken inzake Schlijecher, Goote en voorstel Utrecht tegen uitoefening van praktijk door buitenlanders, komen later aan de orde.

d. *Schrijven van Intern. Students Service* met verzoek om subsidie van f 300 verdeeld over 2 jaar.

Besloten wordt aan de alg. vergadering voor te stellen deze subsidie te verlenen.

e. *Naar aanleiding van een schrijven van Uniforma* zegt de voorzitter dat de tandarts niet verplicht wordt een commercieele boekhouding te voeren, doch zich tegenover de fiscus niet meer voor zijn inkomsten op beroepsgeheim kan beroepen.

f. *Schrijven van N. Holl.* informeerend naar verloop bestrijding onbevoegde uitoefening.

De secretaris geeft uitvoerige inlichtingen.

Frappante gevallen van wetsovertreding zende men naar den secretaris, binnen den kortst mogelijken tijd.

Besloten wordt zich nogmaals schriftelijk tot den hoofdinspecteur te wenden met de vraag, wat er tegen de talrijke klachten inzake onbevoegde uitoefening door de Inspectie wordt ondernomen.

g. *Rapport inzake tandtechnici.*

h. *Brief van Noord-Holland* over regeling alg. verg. in Bergen.

i. *Schrijven van de Arnhemsche T. V.* over waarnemen door leden der Mij. voor niet-leden.

Het H. B. voelt er niets voor in deze een algemeene uitspraak te doen.

j. *Schrijven secretaris nieuwe afd. Limburg* omtrent oprichting op 13 Mei.

k. *Mededeeling van de C. Z. C.* met verzoek te voorzien in 2 vacatures.

Dit komt later aan de orde.

Aan de orde komt thans het *schrijven van de afdeeling Utrecht* inzake maatregelen tegen uitoefening praktijk door buitenlanders.

Na correspondentie met den directeur T. I. is gebleken, dat het aantal aanvragen tot inschrijving of examen groot is en de zaak de aandacht der faculteit heeft, die den Minister zal adviseeren maatregelen te nemen. Het is gewenscht dat de Mij. zich ook tot den Minister wendt, waarvoor een concept-request wordt voorgelezen, waarin, na een opmerking uit de vergadering, de kwestie der reciprociteit zal worden opgenomen.

Besloten wordt dit request te verzenden en het D. B. te machtigen de juiste redactie na te gaan; verder mededeeling te doen aan de alg. verg. dat dit gebeurd is en een en ander in het eerstvolgende T. v. T. op te nemen.

Over de *kwestie-Schlijecher* geeft de voorzitter uitvoerige inlichtingen.

Na eenige discussie wordt besloten de verdere ontwikkeling rustig af te wachten.

Verder deelt de voorzitter mede, dat een candidaat-lid, in de afd. Gelderland afgewezen, beroep heeft aangeteekend bij de Algemeene Vergadering.

De Voorzitter zegt dat het D. B. meent, dat het reglement zoo zal moeten worden gewijzigd, dat beroep niet op de alg. verg., maar op het H. B. mogelijk wordt, daar een rechtsprekend college van b.v. 100 menschen een onding is. Aan den collega's is toegestaan zijn beroep ter alg. verg. toe te lichten.

Besloten wordt, dat deze kwestie het 1e punt op de agenda van Zaterdagmorgen zal zijn.

Daarna geeft de voorzitter de procedure aan, die hij zich voorstelt te volgen, om de discussie op de algemeene vergadering te beperken.

Om half acht wordt de vergadering geschorst voor den gemeenschappelijken maaltijd.

4a. *Technikersrapport.*

Na de hervatting heet de Voorzitter den heer Jan Visser welkom, die, daartoe uitgenoodigd, de behandeling van het Rapport der Commissie ter Bestudeering van het Tandtechnikersvraagstuk, bijwoont. Hij brengt de commissie dank voor het vele werk en het waardevol statistisch overzicht.

De heer Jan Visser geeft een korte toelichting en deelt daarbij mede, dat men er rekening mee moet houden, dat er nog jarenlang moet worden gewerkt vóór alles goed is georganiseerd. Onderhandelingen met verschillende instanties zijn nog gaande.

Vruchtbare besprekingen zijn gehouden met de organisatie van Laboratoriumhoudende Technici, die zich wel beperkende bepalingen willen opleggen; maar dan moeten de tandartsen hen daartegenover helpen n.l. door uitsluitend aan hen hun werk op te dragen. (Die verplichting gaat in als zij van techn. of lab. veranderen). Hun vereeniging heeft al besloten de leerlingenkweek voor 3 jaar stop te zetten.

De Voorzitter mist in dit rapport de loontrekkende technicus in dienst van den tandarts. Sommige collega's hebben technici in dienst of laten bij technici werken, die onbevoegde praktijk uitoefenen. Ofschoon nu de commissie op een volgende vergadering een nieuwe stap in deze materie zal voorstellen, is het toch beter op deze algemeene vergadering dat vraagstuk reeds te behandelen.

De heer Visser antwoordt hierop, dat als de commissie ook dit onderdeel in haar rapport had willen betrekken, het rapport tot een volgende vergadering had moeten blijven liggen. Zij heeft nog geen contact gehad met voor tandartsen werkende technici.

Over dit punt en enkele andere bemerkingsen ontspint zich een uitvoerig debat, waarna besloten wordt, dat de commissie met het D. B. de redactie van enkele punten nog eens nader zal beschouwen, in het bijzonder de noodzakelijkheid om aan den laatsten zin van conclusie I toe te voegen de woorden „tenzij de technicus de tandheeskunde onbevoegd uitoefent”.

Vervolgens stelt de Voorzitter vast, dat het H. B. achter het rapport der commissie staat. Praeadvies behoeft dan niet uitgebracht te worden.

Visser wordt dank gebracht voor zijn aanwezigheid en toelichting. (Instemming).

4. *Vacature-Becker in het D. B.*

College B. heeft bedankt als lid van D. B. en van C. Z. C. wegens gezondheidsredenen. Besloten wordt hem een brief te schrijven, waarin het H. B. met groot leedwezen kennis neemt van dit besluit en hem een spoedig en algeheel herstel en terugkomst in ons midden toewenscht. (Dit besluit lokt levendig applaus uit). Intusschen is collega Edel aangezocht zijn plaats voorloopig in te nemen, die zich, onder applaus der vergadering, daartoe bereid verklaart.

Collega Salomons is bereid gevonden het voorzitterschap der C. Z. C. op zich te nemen en Van Eupen het secretariaat, zoodat de vacatures Regensburg en Becker nog vervuld moeten worden.

Namens de C. Z. C. stelt de Secretaris voor, een keuze te doen uit de collegae Rodermond, Brugman en Blaauw, zoodat ook een vertegenwoordiger der peripherie in de C. Z. C. komt. Desgevraagd verklaart coll. Rodermond nog geen toezegging te kunnen doen, daar vele belangrijke uren van de praktijk er voor moeten worden opgeofferd.

Collega Brugman heeft op de dagen der C. Z. C. vergadering contractueele kliniek-sprekuren.

8. *Gem. Schooltandartsen-dienst Amsterdam.*

Tot voor kort werkten schooltandartsen aldaar op een honorarium van f 3000 voor halve dagen per week; in een advertentie werd f 3500 aangeboden voor heele dagen, waarbij privé praktijk op Woensdag- en Zaterdagmiddag werd toegestaan. Het D. B. vond dit ongewenscht en kon voor een honorarium bij zulk een werktijd geen billijkheidsgronden vinden. Voorzitter en Secretaris hebben de bezwaren der Mij. tegenover Dr. Heyermans en Dr. Brenkman van den G. G. D. uiteengezet, met de mededeeling, dat de Mij. zich tegen de regeling, bleef die onveranderd, zou verzetten. Dr. Heyermans zegde toe o.a. de financieele bezwaren met de betrokken instanties te zullen bespreken, maar op een gegeven moment volgden de benoemingen. Het D. B. informeerde bij Dr. H. en kreeg een briefje, dat de zaak afgelopen was; op een nieuwe uiteenzetting dezerzijds, antwoordde Dr. H. met eenige algemeenheden. De Mij. moet zich dus tot B. en W. wenden en zoo noodig tot den Raad. De aangestelde collega's vallen niet onder

't Bindend Besluit, want het betreft contracten met publiekrechtelijke lichamen. De Secretaris voegt hier nog aan toe, dat de benoeming bij verrassing plaats had en dat eenige vrouwelijke collega's, die, bij wijze van proef, als vol-ambtenaar tijdelijk werkzaam waren, gesolliciteerd hebben en definitief als vol ambtenaar zijn benoemd.

De Voorzitter stelt voor, dat het D. B. de zaak onder de oogen ziet en geen stappen doet — zooals uit de vergadering werd voorgesteld — vóór men precies weet onder welke voorwaarden de collega's wier benoeming door B. en W. is gesanctionneerd, werken. Conform besloten.

7. Voorstellen van den Voorzitter der O. en E. Commissie.

Van Hasselt plaatst de opmerking, dat het geen voorstellen der commissie zijn, maar van hem persoonlijk, hetgeen de Voorzitter aldus verklaart, dat om vertraging in het werk der commissies te voorkomen, hij in de C. T. V. de voorzitters heeft verzocht als rapporteur te fungeeren voor het H. B.

Een der leden vreest, dat als de practicus-bijzitter ook examineert, de examinandus gevaar loopt de dupe te worden. Hij kan vragen stellen in geheel andere richting dan de docent de stof heeft gedoceerd.

Een ander lid ziet hierin juist een tegenwicht tegen eenzijdigheid.

De Voorzitter zet uiteen, dat een voornaam bezwaar is, dat de docent in eigen vak examineert en oppermachtig is; dit is meer het eindexamen van een vakschool. Daarom moet naast de docent een practicus een woordje mogen meepraten bij het examen; noch docent noch practicus moeten apart examineren.

De Voorzitter stelt voor, dat men zich los maakt van de toelichting en dat het H. B. uitspreekt, dat het aanbeveling verdient te trachten maatregelen te nemen de examencommissie aangevuld te krijgen met collegae-practici, zoodat de candidaten niet meer uitsluitend door docenten in eigen vak worden geëxamineerd.

Aldus wordt besloten, waarna de vergadering te middernacht wordt verdaagd.

Op Zondagmorgen 10 uur wordt de behandeling van het rapport namens de O. en E. Commissie voortgezet.

De Voorzitter hoopt, dat allen met instemming kennis hebben genomen van het résumé van Van Hasselt, wiens advies gevraagd is, omdat men meende, dat de meerderheid niet meer achter het onderwijs-rapport-1926 stond, terwijl, bij opkomende kwesties, het H. B. daaraan is gebonden zoolang geen andere uitspraak is gevallen. Thans wordt dus voorgesteld, dat de Mij. zich los maakt van het onderwijs-rapport-1926. Dit beteekent niet, dat de Mij. zich niet meer met het onderwijs bemoeit. Voor evt. verder te nemen maatregelen wordt het advies der O. en E. Comm. afgewacht.

De vergadering vereenigt zich met het voorstel van den voorzitter en zal deze voorstellen bij de alg. verg. indienen.

6. *Voorstel Bindend Besluit.*

Eén der leden meent, dat een bepaling moet opgenomen worden ten aanzien van de wijze, waarop naar buiten mag worden kenbaar gemaakt, dat men een erkende kliniek heeft. Hiervoor zou de Voorzitter willen opnemen, dat de wijze van publicatie onderworpen moet worden aan de toestemming van het D. B. Voert men een naam b.v. als erkende kliniek, dan heeft de Mij. ook het recht contrôle te oefenen, doch daarvoor moet de collega lid zijn der Mij.

Mr. Nord Thomson maakt bezwaar tegen de toevoeging, omdat daarmee het B. B. verzwakt wordt. Immers de voorzitter beroept zich op de schriftelijke toelichting. Beter is het daarom slechts een mondelinge toelichting te geven, dus een verhaal, dat een en ander wenschelijk is en waarom dit B. B. is geconcipieerd. Anders baseert een rechter zich onherroepelijk op de schriftelijke toelichting, die dan als uitlegging van het B. B. wordt aanvaard.

Op een vraag wat onder „erkende kliniek” wordt verstaan, blijkt, dat alleen klinieken van eigen leden zijn bedoeld. Zou de C. Z. C. een ziekenfonds willen toestaan dien naam te voeren, dan zou dit apart moeten worden bekeken. Daarom wordt in de toelichting in den zin „Erkende klinieken ontvangen het recht enz.” na het woord „klinieken” gelezen „buiten de ziekenfondsen”. De vraag, of ook een verbod van adviseeren aan allerlei lichamen in het B. B. kan worden opgenomen, wordt ontkennend beantwoord door de vergadering. Wel zal de C. Z. C. worden verzocht die zaak te bekijken en evt. het H. B.

voorstellen te doen om H. R. of Statuten hiervoor te wijzigen, indien zij meent die moeilijkheid te moeten ondervangen.

Mr. Nord Thomson wijst er op, dat de toelichting zoo moet worden geredigeerd, dat het H. B. zijn macht delegeert aan de C. Z. C. en alleen in hoogste instantie zelf beslist.

Een ander lid wil in besluit b de tusschenzin „of in een plaats welker grens minder dan 10 km van een dergelijke plaats verwijderd is” weglaten, want b.v. in Gelderland zijn vele plaatsen waarop dit betrekking zou hebben, terwijl de zitdagen daar goed voldoen. Van de zijde van andere leden wordt dit denkbeeld ondersteund, mede omdat het H. B. toch in laatste instantie beslist. De Voorzitter gaat hiermee accoord; zoo noodig kan het besluit later opnieuw worden geredigeerd. Verder wordt overeengekomen in de toelichting na 5e op te nemen, dat ook klinieken er onder begrepen kunnen zijn. Ten slotte wordt nog opgenomen, dat de toestemming, in de toelichting bedoeld, steeds door de C. Z. C. *namens het H. B.* wordt verleend en 't H. B. in hoogste instantie *zelf* beslist. Overigens worden de beide B.B. (met weglating in besluit b van den bijzin betreffende de 10 km) goedgekeurd.

5. *Hulpverschaffing Middenstand.*

De Voorzitter brengt de commissie dank voor haar ijver en haar rapport.

Hierbij sluit één der leden zich aan, er zijn spijt over uitdrukkend, dat het rapport niet eerder verschenen is, zoodat het ook in de afdeelingen had kunnen worden behandeld.

De Voorzitter merkt daartegenover op, dat dit laatste zin zou hebben, als de afdeelingen mandatarissen naar de alg. verg. zonden, maar elk lid kan voor de alg. verg. het rapport beoordeelen en op de verg. zijn stem uitbrengen.

Dat zelfde lid heeft het vraagstuk ernstig bestudeerd en concludeert, dat men in dit rapport te ver gaat, waar toch geen verzekering-mij. de zaak durft te entameeren. Waar blijft men, als men een tarief in het hoofd heeft, dat voor 90% der patiënten te hoog is, moet men dan steeds uitzonderingstoestanden scheppen? Beter is het dan

van een tarief voor den middenstand uit te gaan en bij uitzondering daarboven en daarbeneden te gaan, want de middenstand is de normale groep geworden. Dan is deze groote opzet niet noodig, maar kan men volstaan met een 3-klassen-tarief, waarvan spr. de voordeelen opsomt n.l. men kan de voorgestelde organisatie missen, de Mij. moet toch uitzonderingen scheppen. Bij een 3-klassentarief moet de laagste klasse nog loonend zijn en ook kroon- en brugwerk moet daarin betrokken worden. Anders brengt men de tandheekunde niet onder alle lagen der bevolking en gaan velen naar de onbevoegden. Wellicht wordt de winst kleiner, maar de omzet wordt grooter en de middenstand kan het tarief betalen. Het 3-klassen-tarief zou afdeelingsgewijs kunnen worden vastgesteld. Geheimzinnigheid met het tarief is onnoodig. Het systeem van het rapport bevordert de concurrentie, zoodat men over eenige jaren moet overwegen wat men voor den behoefitigen tandarts zal moeten doen. De 90% middenstand moet voor de tandh. praktijk „hoofdschotel” worden, de 10% daarboven wordt uitzondering en betaalt meer. Het publiek is wel met 't klassetarief vertrouwd. De voorgestelde organisatie heeft als nadeel, dat deze geen medewerking van het publiek zal ondervinden: het publiek komt pas als het pijn heeft. Vooral op het platteland zal de toeloop gering zijn. Eerst als het 3-klassen-tarief niet helpt, kan men het met het voorgestelde systeem probeeren.

Een ander lid ondersteunt de opmerking over het niet behairfdelen van het rapport in de afdeelingen en meent verder, dat de voorgestelde organisatie uitsluitend de kwade risico's zal krijgen.

De Voorzitter grijpt deze gelegenheid aan om te accentueeren, dat bij het steeds grooter en gecompliceerder worden van het aantal vraagstukken, het H. B. krachtig behoort te staan achter de voorstellen, die bij de alg. verg. worden ingediend. Daarom zou het ook beter zijn geweest als men hier niet had gepleit voor verwerping van het rapport, maar zijn bezwaren aan de commissie had doen kennen; die hadden dan misschien ontzenuwd kunnen worden. De tijd en de financiën ontbreken om het H. B. telkens bij elkaar te laten komen, zoodat men in deze verg. alles slechts zooveel mogelijk principieel moet bekijken.

De commissie heeft slechts de principieele lijn gevolgd, die het D. B. heeft aangegeven n.l. het verkrijgen van een organisatie i. p. v. een middenstandsverzekering, waarna den leden verboden zou worden aan

zulk een verzekering mee te werken. Ware het 3-klassen-tarief de simpele oplossing, de comm. en het D. B. zouden er eerder mee gekomen zijn. De oplossing moet niet theoretisch maar praktisch bruikbaar zijn. De alg. verg. zal dat 3.kl.-tarief niet willen aannemen en bovendien krijgt men er dezelfde bezwaren bij. Men kan de tandh. hulp niet zoo klassificeeren als medische hulp en bovendien kan zij niet voor het heele land worden gestandaardiseerd. Neemt men geen maatregelen voor den middenstand, dan ontstaan er conflicten en is de Mij. niet langer te besturen. Men houdt het kliniekwezen buiten de Mij. niet tegen, tenzij de Mij. dit tijdig organiseert.

In zijn beantwoording aan de sprekers laat Margadant uitkomen, dat het tarief hem op dit oogenblik nog onverschillig laat en daarover nog wel gepraat kan worden. Er moet alleen een instantie gecreëerd worden om te voorkomen, dat de leden zich aan particuliere of middenstandsorganisaties gaan verbinden, tegen steeds lager of te laag tarief. Men moet daarmee eerst b.v. in Amsterdam beginnen en dan een systematisch geregelde contrôle invoeren, waardoor de kosten voor de patiënten verlaagd worden, zóó dat zij die kunnen betalen en het idee verdwijnt, dat de tandarts te duur is. Kroon- en brugwerk is daarbij niet uitgesloten. In hoofdzaak moet deze organisatie propagandistische strekking hebben. Het is geen kwestie van verzekering, maar van zuivere administratie. Een verz. mij. kan er niet genoeg aan verdienen en voelt er dus niet voor; in de voor-gestelde organisatie houdt de Mij. het heft in handen.

Een lid zegt, dat als hij op verschillende punten niet geheel gerustgesteld wordt, hij de zaak aan de meening van zijn afdelingsvergadering zal onderwerpen. Hij heeft slechts een waarschuwing bedoeld, geen geringschatting van het werk der commissie, uitsluitend wegens zijn verantwoordelijkheid tegenover publiek, tandartsen en Mij. De alg. verg. heeft besloten, dat iets gedaan moest worden, maar over de uitvoering was men het niet eens. Een gewestelijke regeling is toegezegd, maar er moet een oplossing komen voor de heele groep van middenstanders. Dat kan niet druppelsgewijs, zooals Margadant wil. Men acht de oplossing immers dringend.

De Voorzitter zegt, dat tegenover een verbod aan de leden zich te verbinden aan een Verz. voor den Burgerstand e.d. een methode in uitzicht is gesteld om de behandeling van gegadigden daarvoor zelf ter hand te nemen. Dat moet nu ingelost worden.

Hetzelfde lid waarschuwt vooral tegen te veel systematisering. Er zou nu weer een groote Mij.-bemoeiing bijkomen. Het idee: vrij beroep, verdwijnt meer en meer. Bij het klassen-idee wordt dat juist in eere gehouden, alleen gewestelijk veranderd. De medici rekenen ook verschillend als zij een recept schrijven, al naar de klasse. De tandarts kan ook naar klassen rekenen, kan alleen niet beneden een kostprijs + loonende winst gaan. Opvoeding van het publiek moet van den eigen tandarts uitgaan en men bereikt dit nooit met een registreerbureau. De commissie stelt een proef voor, maar dan kan men evengoed met 3-klassen-tarief een proef nemen, doch met minder consequenties, omdat het idee al burgerrecht heeft. Blijkens toepassing in Rotterdam bereikt men alle groepen middenstanders. Over de welstandsgrens valt te praten.

Margadant zet dan nogmaals uiteen, dat de commissie niet meende DE oplossing te hebben gegeven. Zij is vrij belangrijk afgeveken van het principe van het 1e rapport en heeft thans een poging gedaan paal en perk te stellen aan misstanden en tegelijk een propagandistische maatregel te treffen. De op te richten vereeniging, in welke bestuur ook leeken zullen zitten, heeft een sociale strekking. In de toekomst kan die beweging tot iets groots uitgroeien.

De Voorzitter doet het voorstel het rapport aan de alg. verg. voor te leggen als een vervolg op het 1e rapport en de tegenstanders te verzoeken hun tegengestelde inzichten te geven. Dan kan ieder daarover oordeelen. De voorstellen zijn toch veroordeeld als zij niet de medewerking der Ned. tandartsen hebben. Het publiek wacht niet totdat de Mij. over het vraagstuk is uitgestudeerd, want dan vragen zij niet-leden der Mij. en tegen *hun* voorwaarden. De Mij. mag niet achter de feiten aanloopen; men gaat immers reeds klinieken oprichten waar behoorlijke tandheekkundige hulp wordt gegeven voor weinig geld. Wat voorgesteld wordt moet het publiek het gevoel geven, dat er van bovenaf een regeling wordt getroffen in hun belang. Dat moet nu of nooit! Blijft men studeeren, dan ziet de voorzitter geen kans de Mij. bij elkaar te houden en kan hij zijn tijd niet langer geven voor oplossing van tallooze moeilijkheden, die niet zullen uitblijven. Blijkt na een jaar een wijziging noodig, dan is de commissie bereid, die onder de oogen te zien. Als het oprichten van de vereeniging hand in hand gaat met de propaganda voor systematisch-rationeele hulp voor deze groep, zal het publiek dit wel leeren waardeeren als behoorlijke saneering.

De Secretaris vraagt, als men vreest, dat het rapport een verkeerden indruk zal wekken, of men dan wel moet zeggen, dat de commissie rapport heeft uitgebracht over het verschaffen van tandheelkundige hulp aan *den middenstand*. Men spreke dan liever van het scheppen van een *gelegenheid* om den middenstand hulp te verschaffen.

Margadant wil met die opmerking rekening houden en verzoekt aan de commissie over te laten, dit begrip juist te formuleeren.

Hiermee kan de Voorzitter zich wel vereenigen en verder zegt hij, dat het idee der Rotterdammers niet tegenover, maar naast het voorstel der commissie staat en men kan overwegen ook een 3-klassen-tarief te ontwerpen.

Weer een ander lid wijst er op, dat de tarieven zoodanig moeten zijn, dat de klinieken, de overal dreigen te ontstaan, onmogelijk worden.

De Voorzitter zegt, dat de Mij. die de tarieven vaststelt, die toch ook kan wijzigen. Men zou Amsterdam kunnen verzoeken het eenmaal verzamelde materiaal snel te verwerken en een tarief te bepalen; dan kunnen andere afdeelingen nagaan in hoeverre zij daarvan moeten afwijken, onder goedkeuring van het H. B. Het prothese-tarief moet naar beneden, dat voor conserveerende behandeling moet omhoog. Het tarief moet dienen ter bescherming der jongeren. Men kan niet meer zonder tarief.

De Secretaris verklaart op een vraag uit de vergadering, dat de regeling van thans in Amsterdam verval, zoodra deze organisatie in werking is getreden. Dan is er een absoluut verbod aan de leden om mee te werken aan een Verz. v. d. middenstand.

Besloten wordt het rapport te herzien aan de hand van hetgeen hier is besproken en het met een praeadvies aan de alg. verg. voor te leggen, waarin vermeld wordt, dat het H. B. het overneemt. In den titel zal niet meer worden gesproken van DE oplossing voor den middenstand.

9. Rondvraag.

Nadat de voorzitter enkele door de leden gestelde vragen heeft beantwoord, wordt de vergadering te kwart vóór twee gesloten.

J. A. SALOMONS,
Secretaris.

MEDEDEELING AAN DE LEDEN

Candidaten voor het lidmaatschap.

Overeenkomstig voorschrift van art. 2, Nieuw Huish. Reglement volgen hier de namen van adspirant-leden. Voor eventuele bezwaren raadplege men gemeld artikel.

J. F. Lyklema, Huizum bij Leeuwarden,	(Afd. N.-Nederland)
J. L. Kroes, Apeldoorn,	(Afd. Gelderland)
H. J. Scheltens, Aalsmeer,	(Afdeeling N.-Holland).
H. J. Hüpscher, Dordrecht,	(Afdeeling Rotterdam en O.)
M. P. Zweede, Goes,	(Afd. N. Brabant-Zeeland)
Mej. M. Lenssen, Venlo,	(Afdeeling Limburg).
T. Quartel, Utrecht,	(Afd. Utrecht)
A. W. Kieser, Gorinchem,	(Afdeeling Rotterdam en O.)
Mej. B. G. Harmsen, Zutphen	(Afd. Gelderland).
J. L. Henneman, Beverwijk,	(Afd. N.-Holland).
C. Hoho, Huizen (N.H.),	(Afd. Utrecht)
Mej. Tilly Tromp, Deventer,	(Afd. Overijssel)
N. C. Monster, Maassluis,	(Afd. Rotterdam en O.)

REFERENDUM.

De uitslag van het referendum over de voorgestelde Bindende Besluiten luidt als volgt:

Bindend Besluit I 363 stemmen vóór, 35 tegen en 4 blanco.

Bindend Besluit II 395 stemmen vóór en 7 tegen.

Hierdoor zijn beide Bindende Besluiten dus aangenomen en met 1 Oct. j.l. van kracht geworden.

J. A. SALOMONS, *Secretaris.*

BUSSUM.

telef. 3225.

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN:

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum, telef. 3225.

2. Voor assistentie, waarneming of overname van praktijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau. Leidster: Mej. Chr. Dullemond, Heerenstraat 46, Utrecht.

3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum.

4. Het Incasso-bureau van de Maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.

5. De penningmeester van het Steunfonds der Mij. is Jan Visser, de Lairessestraat 55, Amsterdam. Gelden te remitteren aan de Amsterdamsche Bank, rekening Jan Visser letter S.

6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringpolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten aan de directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.

7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdeulings-ziekenfonds commissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

8. Het secretariaat der Centrale Ziekenfondscommissie is gevestigd bij W. van Eupen, van Bijleveldsingel 1, Nijmegen.
